

با فرا رسدن دهه فجر انقلاب اسلامی، فرصتی است تا دستاوردهای این انقلاب بزرگ مورد ارزیابی قرار گیرد. انقلابی که بدون اغراق می‌توان بزرگ‌ترین پدیده قرن از آن یاد کرد.

انقلاب اسلامی با رویکرد داخلی و جهانی، دستاوردهای گران‌سنگی در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی، علمی، فرهنگی، اقتصادی و دفاعی داشته است. اگر امروز جمهوری اسلامی ایران در عرصه بین‌المللی دارای اقتدار کم‌نظری می‌باشد و قدرت‌های مسلط نمی‌توانند به استکباری خود را در منطقه خاورمیانه و جهان یک طرفه به پیش ببرند و همواره در تقابل با است‌های عادلانه و منطقی ایران قرار می‌گیرند، ناشی از نوع نگرش و جایگاهی می‌باشد که ایران اسلامی در معادلات جهانی کسب کرده است. به عبارت دیگر اگر ایران در اکثر قریب به اتفاق مسابقات ورزشی جهان در سال 92 درخشید و قهرمان شد. امروز در عرصه‌های سیاسی، اجتماعی، علمی، فرهنگی، اقتصادی و دفاعی نیز به صورت قهرمان درخشیده و می‌درخشد.

بازترین دستاورد انقلاب اسلامی، "قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران" می‌باشد. امام (ره) با تأسیس مجلس خبرگان قانون اساسی متکی بر آرای مردم، اولین گام بلند و ماندگار را برای استقرار نظام جمهوری اسلامی برداشت. قانون اساسی ایران تبلور تفکر دینی امام (ره) و

صاحب نظران دین مدار برای تشکیل حکومت الهی است. در واقع مدل جدیدی از حکمرانی برگرفته از اسلام ناب به دنیا ارائه شده است.

اصل ولایت فقیه، مجلس خبرگان رهبری، شورای نگهبان قانون اساسی و در هم آمیختن اصول مترقی اسلام با اصول حکمرانی خوب و جوه متمایز این قانون با سایر قوانین اساسی موجود در جهان می‌باشد. قانون اساسی، شالوده بسیار مستحکمی است که نظام اسلامی بر آن استوار گردیده است و علی‌رغم فراز و نشیب‌های سهمگین در انقلاب‌ها چگونه تزلزلی بر آن راه نیافته است. به عنوان مثال جرأت‌های سیاسی برانداز اوایل پدیده روزی انقلاب، جنگ تحمیلی هشت ساله، فتنه سال 88 و تحریم‌های ظالمانه اقتصادی دشمنان خارجی هیچ‌یک نتوانسته است اراده پولادین ملت بزرگ ایران را سست نماید.

نوع نگاه به انسان که در قانون اساسی تجلی یافته است نگاهی است که عزت، عظمت و تعالی انسان را می‌طلبد نه چیز دیگر. اگر رفاه و رشد اقتصادی مطرح است، صرفاً وسیله و ابزار برای تعالی انسان مدنظر می‌باشد و هدف نهایی نیست.

امام (ره) در چهار فراز بسیار درخشان، نمایندگان مجلس خبرگان را در تدوین قانون اساسی سفارش نمودند:

- 1- حفظ و حمایت حقوق و مصالح تمام قشرهای ملت به دور از تبعیض.
- 2- پیش‌بینی نیازها و منافع نسل‌های آینده، آنگونه که مدنظر شارع در معارف اسلام است.
- 3- صراحت و روشنی مفاهیم قانون به نحوی که امکان تفسیر و تاویل غلط در مسیر خودخواهی دکتاتورها و خودپرستان تاریخ در آن نباشد.
- 4- راهنما قرار گرفتن برای نهضت‌های اسلامی دیگر که با الهام از انقلاب اسلامی ایران در صدای جادو جامعه اسلامی برمی‌آیند.

امام (ره) با شناخت و تحلیل ملی که از مکاتب شرق و غرب که حاصل فکر بشر است، آگاهی کامل داشتند و اینکه حاکمیت‌های برخاسته از مکاتبی چون سوسیالیسم و مارکسیسم، نظام سرمایه‌داری و دموکراسی غربی به بن‌بست رسیده‌اند، پیش‌بینی می‌کردند که در آینده‌ای نه‌چندان دور، نهضت‌های مردمی و اسلامی در جهان معاصر شکل بگیرد و آن وقت است که مبانی قانون اساسی ایران می‌تواند مدل جدیدی و متمایزی باشد که آنها برای ساختارهایی حاکمیتی خود استفاده کنند و حکمرانی با نگاه متفاوت از آنچه که در غرب و شرق وجود دارد، شکل تازه‌ای به خود بگیرد.

امام (ره) در واقع طراح و معمار حکمرانی خوب با رویکرد اسلامی در ایران هستند.

حکمرانی که مبتنی بر آموزه‌های قرآن شکل گرفته است. مضامین که همواره در اصول 177 گانه آن تکرار و تاکید شده و بدان وزن می‌دهد و جهت‌گیری‌های آرمانی انقلاب اسلامی و نظام جمهوری اسلامی ایران را مشخص و معین می‌کند عبارتست از: اسلامیت، جمهوریت، قانونمداری اسلامی، حفظ آزادی‌های مشروع، شفافیت اطلاعات، نفی سلطه داخلی و خارجی، نفی ستم‌گری و ستم‌کشی، مبارزه با کلیه مظاهر فساد، پاسخگویی در برابر کدنگر و خداوند، مشارکت اساسی مردم در حکومت و ساختارهای حکومتی، نظارت بر ساختارهای حکومتی و تفکک قوای سه‌گانه، تضمین حقوق قانونی مردم، تأمین اجتماعی برای همه، تضمین آزادی اجتماعی، تحکیم بنیان خانواده، تضمین حقوق زنان، ارتقاء سطح آگاهی عمومی و دانایی محوری، تعویق باورهای دینی مردم، رشد اقتصادی، عدالت اقتصادی، پاره‌ری نظام اقتصادی صحیح شامل: بودجه‌ریزی قانونمند، منع اسراف و تبذیر، رفع فقر و تأمین رفاه، خودسازی فردی و جمعی برای تأمین کمال معنوی انسان، تأمین ازلهای اساسی اولیه انسان از بعد مادی، حفظ کرامت انسان در بعد تأمین ازلهای مادی و اتحاد ملل اسلامی.

اینها مبانی و اصولی است که در قانون اساسی به عنوان مهم‌ترین دستاورد انقلاب اسلامی با رهنمودهای امام راجل (ره) مدون گردیده است و ظرفیت آن را دارد که طبق خواست آرمانی امام (ره) مبنای حرکت و ساخت نظام‌های حاصل از نهضت‌های اسلامی در جهان قرار گیرد.

تا به امروز با رهبری‌های داهی آن مقام معظم رهبری خلف صالح امام راجل (ره) گام‌های استوار و بلندی برای تحقق مبانی و اصول قانون اساسی برداشته شده است و با ایجاد ساختارهای مناسب، کارکردهای مردم‌سالاری دینی، سرمایه‌های اجتماعی، مهندسی فرهنگی و توسعه اقتصادی عدالت‌محور مورد جهت‌گیری‌های کلان نظام بوده است که می‌تواند دستاوردهای حاصله تجربه و شاخص برای اثبات کارآمدی مدل حکمرانی خوب از نگاه امام راجل (ره) باشد.

تاریخ نگارش مطلب: 13/11/1392